

Raport sinteză

Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

CONRENA - „Consolidarea Sistemului Statistic Național și modernizarea proceselor de producție statistică pentru efectuarea recensămintelor naționale”

Beneficiar: Lider de parteneriat: Institutul Național de Statistică

Cod SIPOCA 598/ Cod MySMIS 127577/ Nr. contract finanțare 430/17.09.2019

Raport sinteză privind

Activitatea A7. Introducerea de instrumente moderne pentru producerea de statistici oficiale - componenta CAPI/CAWI - Anchete/ Intercenzitare

Conform Cererii de Finanțare 127577 și Actului adițional nr.1/24.05.2021, Activitatea A7 **Introducerea de instrumente moderne pentru producerea de statistici oficiale - componenta statistici Intercenzitare** s-a derulat în perioada septembrie 2019 - februarie 2023 și a avut ca obiectiv modernizarea sistemului statistic prin implementarea de metode moderne de colectare a datelor în anchete din gospodăriile populației pentru statisticile intercenzitare, de verificare și utilizare a datelor din surse secundare pentru actualizarea/întreținerea bazelor de date care să permită producerea de statistici anuale comparabile cu cele produse de un recensământ al populației și locuințelor (RPL).

a) Sistem documentat pentru realizarea lucrărilor statistice majore (la nivel național, de tip RPL) în perioadele intercenzitare

La data începerii proiectului CONRENA, metoda de colectare predominant utilizată pentru anchetele în gospodării era PAPI (interviu personal pe chestionar de hârtie). Colectarea CAPI fusese introdusă într-un număr redus de centre de cercetare (datele din restul centrelor fiind colectate în continuare pe suport hârtie) în 3 anchete (AMIGO, TIC, SANPOP), chestionarele CAPI folosite fiind doar o transpunere electronică a celor în format hârtie, fără însă a utiliza pe deplin capacitățile noului mod de colectare.

Începând cu anul 2021, realizarea anchetelor în gospodăriile populației este guvernată de un nou set de regulamente care stabilesc că obligatorie colectarea datelor prin

metode asistate de calculator (CAPI, CATI, CAWI) și aduc modificări importante variabilelor unor cercetări impunând reproiectarea totală a acestora.

Scopul acestei componente a proiectului a fost trecerea tuturor anchetelor - guvernate de legislația europeană - realizate de INS în perioada de derulare a proiectului la metoda de colectare CAPI; proiectarea sau reproiectarea chestionarelor electronice astfel încât să fie respectate cele mai noi cerințe ale Regulamentelor Europene și documentarea acestora; pregătirea trecerii la metodele moderne de colectare pentru restul anchetelor; armonizarea modului de implementare a variabilelor comune mai multor colectări de date; exploatarea posibilităților pe care noul sistem de colectare le oferă pentru reducerea gradului de încărcare a respondenților; pregătirea introducerii metodelor de colectare multimodale (CAPI - CAWI).

a1. Standard pentru structurare și reprezentare metadata si date statistice în chestionare electronice (CAPI/CAWI) inteligente și set de instrumentar statistic

Începând cu anul 2021 anchetele în gospodării se realizează în baza unui singur Regulament european: Regulamentul (UE) 2019/1700 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 octombrie 2019 de stabilire a unui cadru comun pentru statisticile europene referitoare la persoane și gospodării, bazate pe datele la nivel individual colectate din eșantioane, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 808/2004, (CE) nr. 452/2008 și (CE) nr. 1338/2008 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1177/2003 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 577/98 al Consiliului și a regulamentelor delegate și de implementare emise în aplicarea acestuia, dintre care:

- Regulamentul delegat (UE) 2020/257 al Comisiei din 16 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2019/1700 al Parlamentului European și al Consiliului prin precizarea numărului și a titlului variabilelor pentru domeniul forței de muncă;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/2240 al Comisiei din 16 decembrie 2019 de specificare a aspectelor tehnice ale setului de date, de stabilire a formatelor tehnice pentru transmiterea informațiilor și de specificare a modalităților detaliate și a conținutului rapoartelor de calitate privind organizarea unei anchete

prin sondaj în domeniul forței de muncă în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/1700 al Parlamentului European și al Consiliului;

- Regulamentul delegat (UE) 2020/256 al Comisiei din 16 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2019/1700 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea unui program continuu multianual;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/2181 al Comisiei din 16 decembrie 2019 de specificare a caracteristicilor tehnice în ceea ce privește elementele comune mai multor seturi de date în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1700 al Parlamentului European și al Consiliului;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/861 al Comisiei din 21 mai 2021 de specificare a aspectelor tehnice ale setului de date și de stabilire a formatelor tehnice pentru transmiterea informațiilor privind organizarea unei anchete prin sondaj în domeniul educației și formării în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1700 al Parlamentului European și al Consiliului
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/2242 al Comisiei din 16 decembrie 2019 de specificare a aspectelor tehnice ale seturilor de date, de stabilire a formatelor tehnice și de specificare a modalităților detaliate și a conținutului rapoartelor de calitate privind organizarea unei anchete prin sondaj în domeniul venitului și al condițiilor de viață în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1700 al Parlamentului European și al Consiliului
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/2052 al Comisiei din 24 noiembrie 2021 de specificare a aspectelor tehnice din seturile de date ale anchetei prin sondaj pentru domeniul venitului și condițiilor de viață în ceea ce privește piața muncii și locuințele, transmiterea între generații a avantajelor și a dezavantajelor și dificultățile legate de locuințe, precum și subiectul ad-hoc pentru 2023 privind eficiența energetică a gospodăriilor în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1700 al Parlamentului European și al Consiliului
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/2180 al Comisiei din 16 decembrie 2019 de specificare a modalităților detaliate și a conținutului rapoartelor de calitate în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1700 al Parlamentului European și al Consiliului

- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1013 al Comisiei din 20 iulie 2020 de specificare a aspectelor tehnice ale setului de date, de stabilire a formatelor tehnice pentru transmiterea informațiilor și de specificare a modalităților detaliate și a conținutului rapoartelor de calitate privind organizarea unei anchete prin sondaj în domeniul utilizării tehnologiilor informației și comunicațiilor pentru anul de referință 2021 în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1700 al Parlamentului European și al Consiliului
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1223 al Comisiei din 27 iulie 2021 de specificare a aspectelor tehnice ale setului de date, de stabilire a formatelor tehnice pentru transmiterea informațiilor și de specificare a modalităților detaliate și a conținutului rapoartelor de calitate privind organizarea unei anchete prin sondaj în domeniul utilizării tehnologiilor informației și comunicațiilor pentru anul de referință 2022 în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1700 al Parlamentului European și al Consiliului
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1399 al Comisiei din 1 august 2022 de specificare a aspectelor tehnice ale setului de date, de stabilire a formatelor tehnice pentru transmiterea informațiilor și de specificare a modalităților și a conținutului rapoartelor de calitate privind organizarea unei anchete prin sondaj în domeniul utilizării tehnologiilor informației și comunicațiilor pentru anul de referință 2023 în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/1700 al Parlamentului European și al Consiliului

În cadrul acestei subcomponente a proiectului, principalele contribuții ale echipei I.N.S au vizat:

- Analiza noilor Regulamente Europene care guvernează realizarea anchetelor în gospodării în ceea ce privește variabilele de colectat, modelele de chestionar recomandate, definițiile și notele explicative specifice ale fiecărei colectări de date, nomenclatoarele și clasificările utilizate;
- Inventarierea anchetelor în gospodării realizate în domeniul social (domenii) și identificarea elementelor comune și specifice fiecărei colectări de date;
- Proiectarea - în sistemul de colectare Survey Solutions - întrebărilor, variantelor de răspuns, nomenclatoarelor, regulilor de validare și de

filtrare, a instrucțiunilor de afișat în corpul chestionarului pentru variabilele incluse în domeniile forța de munca, condiții de viață și educație (AMIGO, ACAV, AES) - inclusiv module multianuale;

- Pre-testarea (testarea inclusă în procesul de dezvoltare) elementelor dezvoltate în vederea identificării eventualelor probleme de funcționare;
- Elaborarea documentației (precizări de completare a chestionarului) - într-o forma standardizată - pentru domeniile forța de munca, condiții de viață și educație (AMIGO, ACAV, AES); elaborarea documentației generale pentru utilizarea sistemului Survey Solutions (manual de utilizare; tutoriale);
- Traducerea chestionarelor - implementate în sistemul de colectare Survey Solutions - AMIGO, ACAV, AES - și transmiterea acestora către experții Băncii Mondiale în vederea analizei și formulării recomandărilor de îmbunătățire; analiza recomandărilor primite și implementarea acestora;
- Traducerea instrumentarului și a altor materiale (specificații de validare) ale Anchetei bugetelor de familie (ABF) și transmiterea acestora către experții Băncii Mondiale în vederea formulării unei propuneri de implementare în sistemul Survey Solutions; analiza și dezvoltarea/ reorganizarea chestionarului propus de experții Băncii Mondiale;
- Elaborarea unui standard de structurare și reprezentare metadate și date statistice în chestionare electronice (CAPI/CAWI) - sub forma unui material care prezintă și centralizează modul de implementare al variabilelor comune mai multor colectări de date în diverse anchete - pentru a fi utilizat în proiectarea noilor cercetări care vor fi implementate în sistemul Survey Solutions în viitor;
- Analiza, formularea de observații și propuneri de îmbunătățire asupra structurii și conținutului livrabilului O6a “Raport privind serviciile de asistență tehnică oferite Beneficiarului pentru recomandări și bune practici pentru implementarea unui sistem documentat de modernizare a metodelor de colectare a datelor pentru anchetele statistice existente în perioadele de colectare intercenzitare (CAWI/CAPI) pentru anchetele prin sondaj la scară largă”.

a2. Raport asupra testării noilor chestionare electronice (CAPI și CAWI) pentru o cercetare statistică selectivă și mentenanță pe parcursul implementării la scară completă (go-live production)

Dintre anchetele în gospodării (domeniile) din domeniul statisticilor sociale avute în vedere pentru proiectare/ reproiectare în sistem CAPI, a fost selectată pentru testare în teren Ancheta asupra condițiilor de viață (ACAV) - având în vedere dificultatea și complexitatea sporită a anchetei - în general și în particular în ceea ce privește transpunerea ei în sistemul Survey Solutions precum și dimensiunea chestionarului.

În cadrul acestei subcomponente a proiectului, principalele contribuții ale echipei I.N.S au vizat:

- Elaborarea chestionarului electronic inteligent prin integrarea elementelor constitutive;
- Pregătirea procesului de colectare în faza de testare și parcurgerea următoarelor etape: pregătirea eșantionului de test, încărcarea chestionarului pe server-ul de colectare (importul), alocarea interviurilor (distribuirea către supervizori, colectarea și validarea interviurilor, exportul datelor;
- Elaborarea raportului de testare;
- Analiza rezultatelor testării și optimizarea chestionarului prin modificarea anumitor elemente de structură ale chestionarului dar și prin modificarea condițiilor de control logic (condiții de activare și condiții de validare) pentru cercetările statistice ulterioare.

b) Metodologie pentru eșantionare atunci când se face trecerea la alt tip de bază de sondaj (de ex. de la eșantion master la baza de sondaj din registre), pentru cercetări și statistici din perioadele intercenzitare

În cadrul acestei componente a proiectului, principalele contribuții ale echipei I.N.S au vizat:

- Analiza situației actuale și realizarea de materiale documentare asupra modului în care a fost construită actuala baza de sondaj (EMZOT) utilizat în prezent pentru anchetele în gospodării;

- Realizarea de materiale documentare referitoare la cerințele generale și specifice fiecărei anchete - pe care o nouă bază de sondaj ar trebui să le satisfacă;
- Pregătirea și participarea la sesiuni de discuții on-line cu experții Băncii Mondiale în care au fost prezentate și dezbătute aspecte legate de trecerea la o bază de sondaj pe baza de registre și implicațiile asupra metodologiei de eșantionare;
- Analiza, formularea de observații și propuneri de îmbunătățire asupra structurii și conținutului livrabilului O6b “Raport privind serviciile de asistență tehnică oferite Beneficiarului privind Metodologia referitoare la metodele de eșantionare la trecerea la un alt tip de cadru de eșantion (de exemplu, de la eșantion de bază (eșantion master) la cadrul bazat pe registre) pentru anchete și statistici în perioadele intercenzitare”.

c) Metodologie pentru evaluare efect de schimbare metoda de colectare date, în contextul trecerii la metode multimodale (CAPI/CAWI), pentru cercetări și statistici din perioadele intercenzitare

În cadrul acestei componente a proiectului, principalele contribuții ale echipei I.N.S au vizat:

- Realizarea de materiale documentare asupra modului de colectare a datelor pentru anchetele în gospodării - la momentul respectiv și perspectivele pentru viitor;
- Realizarea de materiale privind posibile strategii de implementare a colectării multimodale - CAPI-CAWI - în anchete în gospodării;
- Pregătirea și participarea la sesiuni de discuții on-line cu experții Băncii Mondiale în care au fost prezentate și dezbătute aspecte legate de colectarea multimodală CAPI-CAWI și efectele posibile ale acesteia asupra datelor; soluții de prevenire a efectului modului de colectare; metode de detectare și evaluare a acestor efecte;
- Analiza, formularea de observații și propuneri de îmbunătățire asupra structurii și conținutului livrabilului O6c “Raport privind serviciile de asistență tehnică oferite Beneficiarului privind Metodologia de evaluare a efectelor modificării metodei de colectare a datelor, în contextul trecerii la metode multimodale (CAPI/CAWI), pentru sondaje și statistici în perioadele intercenzitare”.

d) Metodologie de evaluare continuă și în timp real a calității datelor colectate din surse administrative și a celor geo-spațiale pentru perioadele intercenzitare și metode de protecție/securitate date colectate pentru perioadele intercenzitare

În cadrul acestei componente a proiectului, principalele contribuții ale echipei I.N.S au vizat:

- Documentarea și analiza practicilor internaționale în ceea ce privește evaluarea calității datelor administrative și utilizarea lor în scopul producerii statisticilor intercenzitare privind populația;
- Inventarierea convențiilor de colaborare încheiate de I.N.S. cu instituțiile deținătoare de date administrative și identificarea elementelor cheie: deținătorul datelor; variabilele prevăzute și termenele de transmisie;
- Inventarierea datelor efectiv transmise în perioada 2017-2022 și analiza conformității cu convențiile de colaborare existente;
- Analiza datelor primite la I.N.S și identificarea potențialelor probleme de calitate;
- Analizarea modului în care sursele de date disponibile pot fi utilizate pentru statisticile intercenzitare privind populația;
- Pregătirea și participarea la sesiuni de discuții on-line cu experții Băncii Mondiale în care au fost prezentate și dezbătute aspecte legate de evaluarea calității datelor administrative - cadru conceptual și indicatori de măsurare
- Analiza, formularea de observații și propuneri de îmbunătățire asupra structurii și conținutului livrabilului O6d “Raport privind serviciile de asistență tehnică oferite Beneficiarului privind Metodologia pentru o evaluare continuă și în timp real a calității datelor colectate din surse administrative și geo-spațiale pentru perioadele intercenzitare”;
- Selectarea indicatorilor de calitate relevanți având în vedere specificul național și modul în care se intenționează a se utiliza datele; completarea indicatorilor calitativi și calculul - cu titlu de exemplu - a indicatorilor cantitativi - pentru fiecare sursă de date în parte;
- Întocmirea fișelor de descriere (metadate) pentru sursele de date administrative.

e) Ateliere de lucru cu durata de 5 zile pentru statisticieni cu privire la metodele și instrumentele de transformare a chestionarelor în chestionare electronice

În cadrul acestei componente a proiectului, principalele contribuții ale echipei I.N.S au vizat:

- Formularea cerințelor privind tematica atelierelor;
- Formularea de observații asupra agendei atelierelor;
- Participarea la atelierelor de formare;
- Analiza, formularea de observații și propuneri de îmbunătățire asupra structurii și conținutului livrabilului O6e “Raport referitor la 2 (două) ateliere de lucru de cinci zile pentru statisticienii INS cu privire la metodologiile și instrumentele pentru transformarea chestionarelor în chestionare statistice electronice inteligente (e-questionnaires) pentru perioada intercenzitară”.

f) Sesiuni de instruire pe o singura tema de seminar pentru 336 operatori statistici pentru a învăța metoda CAPI

Sesiunile de instruire s-au desfășurat în luna septembrie 2022 la sediul Direcțiilor județene/ regionale de statistică din toată țara. Aceste sesiuni de instruire au fost organizate câte una per județ, pentru 336 operatori de interviu (în medie câte 8 operatori pe județ), pentru a învăța cum să lucreze cu metoda CAPI în procesul de colectare a datelor.

În cadrul acestei componente a proiectului, principalele contribuții ale echipei I.N.S au vizat:

- Planificarea tematicii de abordat în cadrul instruirii;
- Realizarea agendei și materialelor de instruire;
- Planificarea deplasărilor la sediile DJS/ DRS;
- Deplasarea la sediile DJS/ DRS și realizarea efectivă a instruirilor;
- Întocmirea documentelor specifice;
- Analiza feed-back-ului primit, a problemelor semnalate și a propunerilor primite în cadrul sesiunilor de instruire și întocmirea rapoartelor de misiune.

g) Sistemul de actualizare regulată a informației necesare pentru a realiza date de tip recensământ privind populația și locuințele cu periodicitate anuală

În cadrul acestei secțiuni, s-au pus bazele sistemului mai sus-menționat, realizându-se:

- actualizarea și prezentarea algoritmului de determinare a SOL (semn de prezență într-o sursă administrativă),
- descrierea surselor de date statistice privind evenimentele demografice,
- prezentarea indicatorilor necesari pentru a răspunde cerințelor Eurostat și a termenelor de transmitere a acestora.

Sistemul va fi testat și dezvoltat în perioada de susținabilitate a proiectului.

h) Alte acțiuni:

- realizarea cursurilor de formare pentru însușirea modului de lucru cu metodele multimodale (CAPI/CAWI). Aceste cursuri s-au desfășurat în 8 sesiuni pe durata a 2 zile fiecare pentru un total de 160 specialiști din DTS - implicați în derularea anchetelor în gospodării și au avut loc cadrul activității A8 - Formare profesională.

Concluzie:

Prin derularea celor mai sus descrise, activitatea A7 - CAPI-CAWI/Intercenzitare a fost implementată cu succes, conform prevederilor contractului de finanțare.

Întocmit,

Aprobat,

